

KK nasıl meydana geldi?

- 1) Metinler (tekstler) en birinci nasıl yazıldı?
- 2) Metinler bugüne kadar aynı mı kaldı?
- 3) Kim karar verdi Allahın sözü nedir?

KK nasıl meydana geldi?

EA'da vahiy yolu

İbraniler 1:1

"Eski zamanlarda Allah dedelerimize birçok defa ve birçok yollarda peygamberlerle konuştu."

- Allah peygamberlere nasıl konuştu?
- Kendileri nasıl anladılar Allahın konuştuğunu?
- Başkaları Allahın konuştuğunu nasıl fark ettiler?

1) Mesihin Ruhü peygamberleri konuştu

1.Petrus 1:10-12

"İşte, peygamberler bu kurtuluştan için dikkatle karıştırıp araştırdılar. Ve size gelecek olan merhametten için peygamberlik ettiler. 11 Onların içinde Mesihin Ruhü vardı. O Ruh, Mesihin çekilerini, hem de onun arkasından gelecek şanlılığını önceden bildirirdi. Peygamberler de araştırdılar, Ruh hangi kişiyi ve hangi zamanı gösterirdi.12 Onlara açıklandı ki, kendi kendilerine hizmet etmediler, ama size hizmet ettiler. Öyle şeyler bildirdiler ki, aynısını size 'iyi haberi' getirenler de bildirdi. Onlar da, gökten gönderilmiş olan Kutsal Ruh ile konuştular. İşte, melekler bile özleyiyorlar, bu meseleleri araştırsınlar.

KK nasıl meydana geldi?

EA'da vahiy yolu

2) Adem, Havva ve Musa Allahın sesini işittiler

Sayılar 7:89

"Musa RAB'le konuşmak için Buluşma Çadırı'na girince, Levha Sandığı'nın Bağışlanma Kapağı'nın üstündeki iki Keruv arasından kendisine seslenen sesi duydu. RAB Musa'yla bu şekilde konuştu."

3) rüya ve görüm (düş) gördüler

Yaratılış 46:2

"O gece Tanrı bir görümde İsrail'e, "Yakup, Yakup!" diye Seslendi. Yakup, "Buradayım" diye yanıtladı."

4) melek onlara konuştu

Daniel 9:21

"Ben daha dua ediyorken, önceden görümde gördüğüm adam -Cebrail- akşam sunusu saatinde hızla uçarak yanıma geldi. 22 "Daniel, sana anlayış vermek için geldim" diye açıkladı,

KK nasıl meydana geldi?

EA'da vahiy yolu

5) Allahın işlerine şahit oldular

Hoşea 12:9-10

"9 "Ama seni Mısır'dan çıkararak Tanrının RAB benim. Bayram günlerindeki gibi, Seni yine çadırlarda oturtacağım.

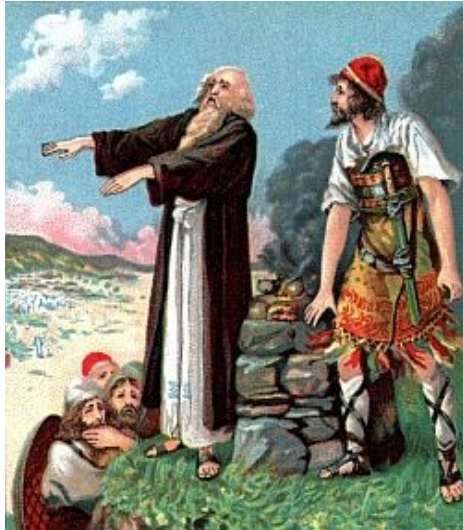
10 Peygamberlere de söyledim, Çok görümler sağladım, Onlar aracılığıyla örnekler verdim. "

6) insanları bayıltırmak, zorla konuşurmak

Yaratılış 46:2

Kimi kere Allah öyle işledi - ama o kişiler her zaman onu tanımayan insanlar idi

Balam

Saul

KK nasıl meydana geldi?

EA nasıl yazıldı ve korundu?

1) Musa Rabbin kanununu Allahevine koydu

Yasa 31:9

"Musa bu yasayı yazıp RAB'in Antlaşma Sandığı'nı* taşıyan Levili kâhinlere ve bütün İsrail ileri gelenlerine verdi."

Sayılar 33:2

"Musa RAB'in buyruğu uyarınca sırasıyla yapılan yolculukları kayda geçirdi. Yapılan yolculuklar şunlardır"

- Kutsal yazıları korumak, Levililerin ve kahinlerin görevi i
- EA'nın parçaları sırayla bu koleksiyona eklendi
- Samuel tarih kitaplarını son haline getirdi

KK nasıl meydana geldi?

EA nasıl yazıldı ve korundu?

1) Peygamberlerin yazıları da hemen kağıda geçirildi

1.Samuel 10:25

"Samuel krallığın ilkelerini halka açıkladı. Bunları kitap haline getirip RAB'bin önüne koydu. Sonra herkesi evine gönderdi."

Daniel 9:2

"Ben Daniel, RAB'bin Peygamber Yeremya'ya bildirdiği sayının - Yeruşalim'in ıssız kalacağı yılların sayısının - yetmiş olduğunu Kutsal Yazılar'dan anladım. "

- Daniel, Yeremya'dan ancak 70 sene sonra yaşadı. Yeremya'nın kitabını Kutsal yazı olarak kabul edilmişti.

- Kutsal yazıları korumak, Levililerin ve kahinlerin görevi idi
- EA'nın parçaları sırayla bu koleksiyona eklendi
- Samuel tarih kitaplarını son haline getirdi

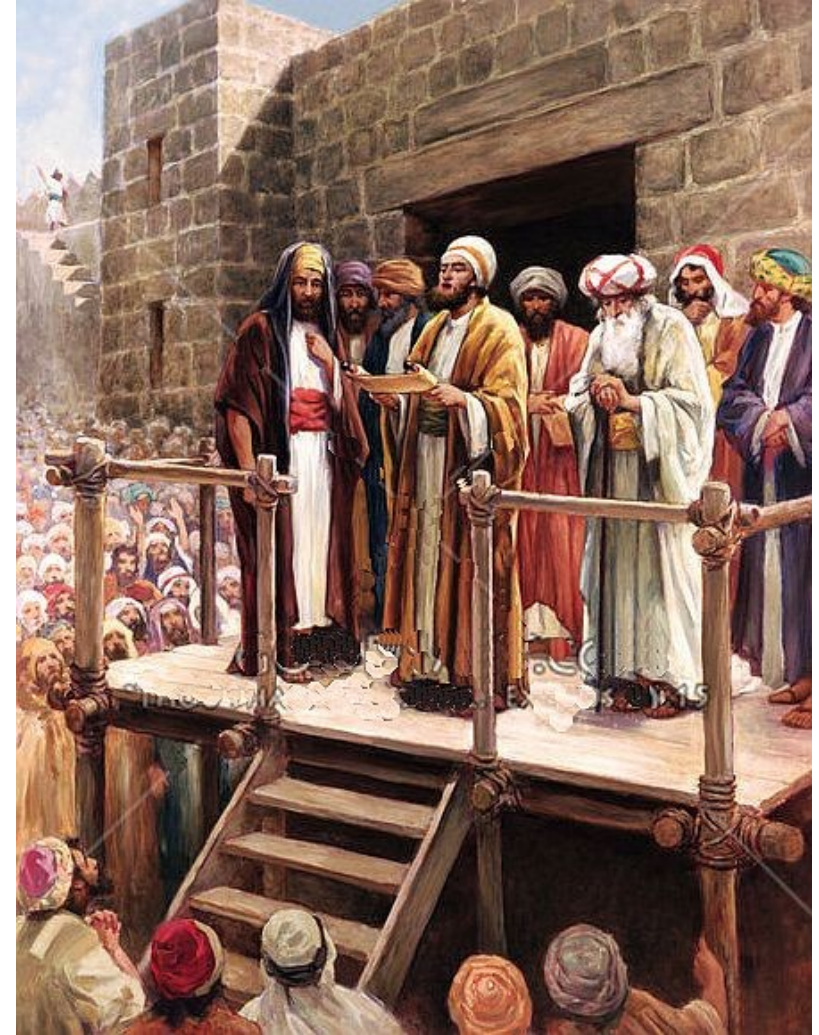

KK nasıl meydana geldi?

EA nasıl yazıldı ve korundu?

2) EA'nın büyük koruyucusu: EZRA Nehemya bölüm 8 oku !

- Allahevinin yeniden yapılmasını sağladı
- EA'yı korudu, standartlaştırdı
- İbranice harfler icat etti
- 1.+2. Tarihler kitabını yazdı
- Sinagogları (duahanelerin) kurulmasına sebep oldu
- Sanhedrin'i kurdu (parlamento, din meclisi)

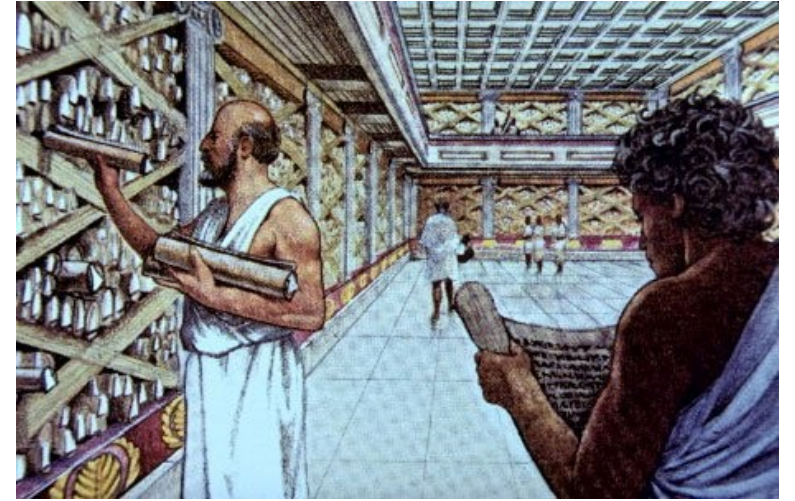

KK nasıl meydana geldi?

EA nasıl yazıldı ve korundu?

3) Septuaginta - "LXX"

- Büyük İskender (İ.Ö. 356-323) bütün Ortadoğu ele geçirdi ve Helenizasyon (Grekleştirme) prosesini başlattı.
- Kısa bir zaman içinde Grekçe dünyanın standart dili oldu (bugünkü İngilizce gibi).
- Aynı zaman Yahudiler bütün dünyaya yayılmaya başladı (Diaspora).
- Zamanla İbranice bütün unuttular, Aramice'yi de kullanmaz oldular. Onun yerine Grekçe konuştular.
- Kral Ptolomi II. (İ.Ö. 285-246) dünyanın en büyük kütüphanesini kurdu (İskenderiye / Aleksandria) ve istedi Yahudilerin kutsal yazıları da bulunsun.
- 72 tercüman bütün Eski Antlaşma kitabını -132 senesine kadar tercüme ettiler
- İsa ve ilk imanlılar hep bu teksti kullandılar.

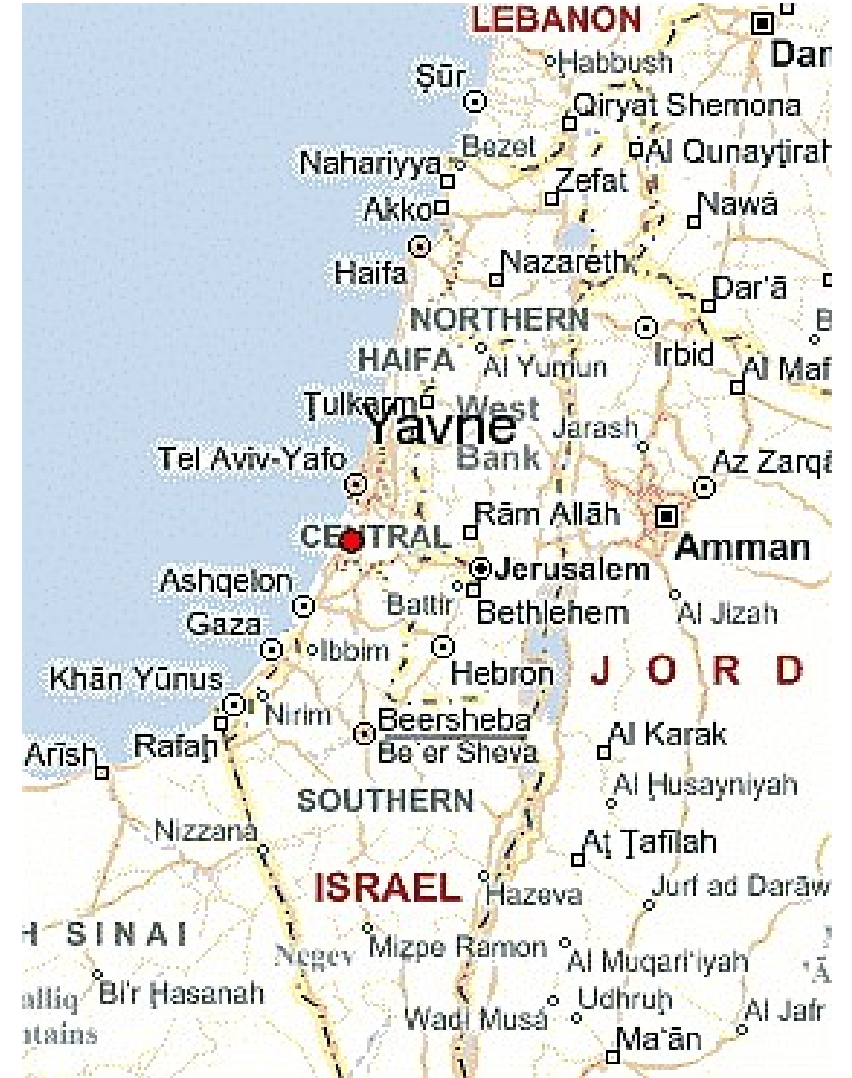

KK nasıl meydana geldi?

EA nasıl yazıldı ve korundu?

4) Yavneh toplantısı

- Yerus alim'in yıkılışından sonra Sanhedrin bu Akdeniz kasabasına yerleştii.
 - Yahudilięin geleceęi için  nemli kararlar aldılar
- (1) Hristiyanlar lanetlidir ve sinagoglardan kovulacak.
 - (2) Kurban sistemi kaldırıldı, unk  Allahevi yıkık. Bir daha kurbanlar kesilmeyecek
 - (3) Peygamberlik bir daha olmayacak. EA'nın kitapları tamamlandı.

KK nasıl meydana geldi?

KK'ın yazılmasında 4 çağ:

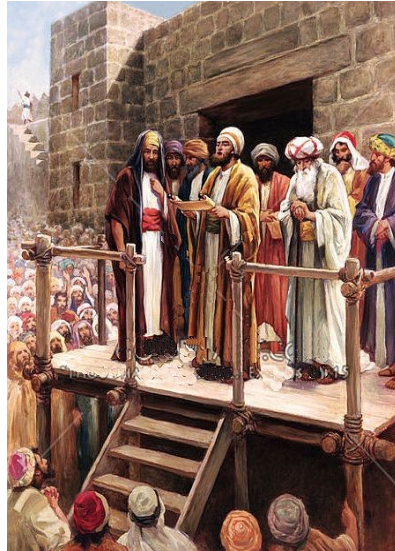
Adem'den
Musa'ya kadar

Yaratılıştan
-1400 senesine

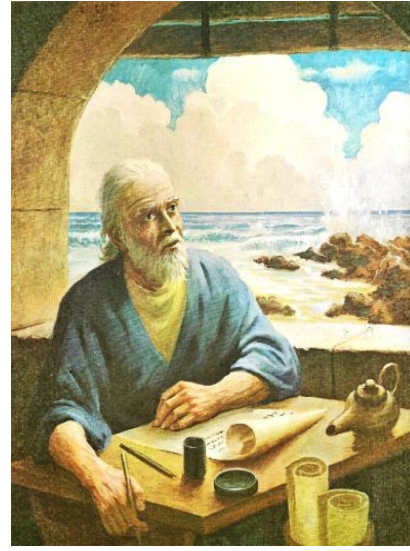
Musa'dan
Ezra'ya kadar

-1400 senesinden
-500 senesine

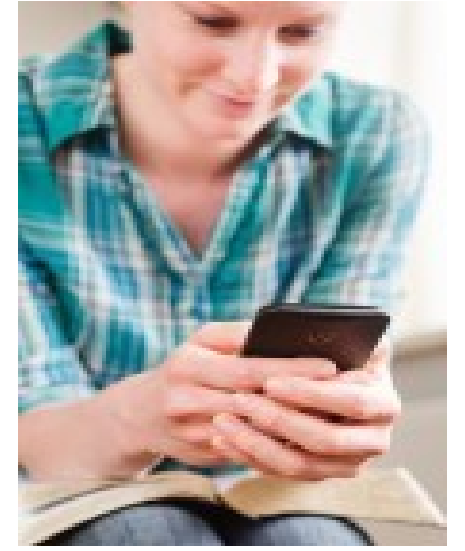
Ezra'dan Yu-
hanna'ya
kadar

-500 senesinden
100 senesine

Yuhanna'dan
bugüne kadar

100 senesinden
bugüne kadar

KK nasıl meydana geldi?

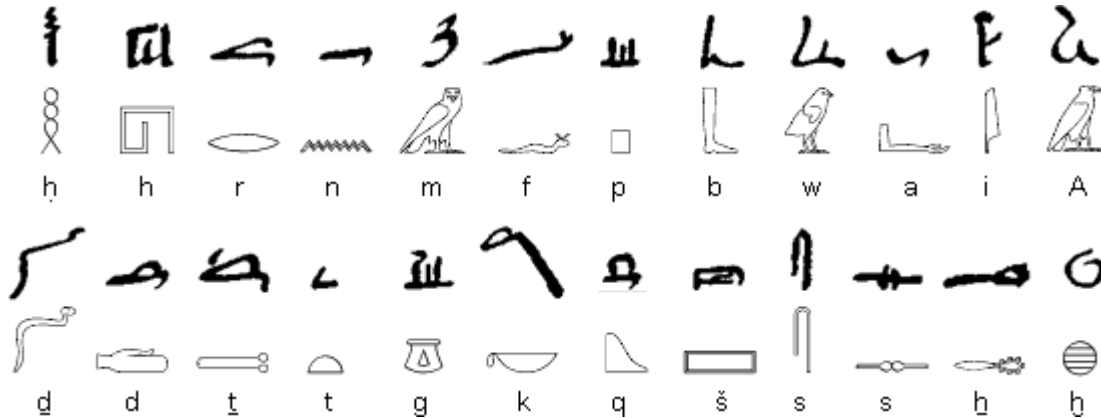
KK'ın yazılması için kullanılan alfabeler:

Musa'nın zamanında

Mısır ("Hieroglifler")

Mısır ("Hieratik")

Davud'un zamanında

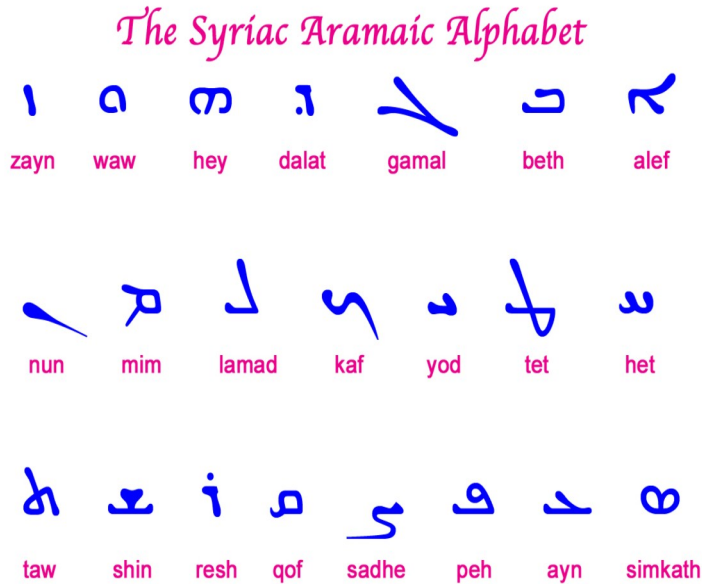

Finike alfabesi

KK nasıl meydana geldi?

KK'ın yazılması için kullanılan alfabeler:

Babil sürgünü

Aramice alfabeti

Ezra'nın reformu

י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Yod (Y)	Tet (T)	Chet (Ch)	Zayin (Z)	Vav (V)	He (H)	Dalet (D)	Gimel (G)	Bet (B/V)	Alef (silent)
ע	ס	נ	נ	מ	מ	ל	ך	כ	
Ayin (silent)	Samech (S)	Nun (N)	Nun (N)	Mem (M)	Mem (M)	Lamed (L)	Khaf (Kh)	Kaf (K/Kh)	
ת	ש	ר	ק	ץ	צ	ף	פ		
Tav (T)	Shin (Sh/S)	Resh (R)	Qof (Q)	Tsadeh (Ts)	Tsadeh (Ts)	Feh (F)	Peh (P/F)		

İbranice alfabe

KK nasıl meydana geldi?

'Kanun muallimleri' kimdi?

- sözün asıl anlamı: "yazıcılar" - onların baştaki görevi: EA metinleri kopya etmek. Onu yaparken çok aşırı titiz davranırdılar:
- Kitaplar için ancak temiz hayvanların derisi kullanılırdı.
- Her kolonada en azında 38, en fazla 60 sıra yazılabılırdı.
- Mürekkep kara olmalıydı. Onun özel bir formülü vardı.
- Düşüncede dalgınlığa dalmamak için, Yazarken lazımdı her sözü okusunlar.
- 'Yahve' sözünü yazmazdan önce, lazımdı kalemi temizlensinler ve bütün bedenini yıkasınlar.
- Bir kitabı bitirdikten 30 gün sonra, başkası lazımdı onu kontrol etsin. Eğer üç sayfada düzeltme gerekli olursa, bütün kitap atılırdı, yeniden yazılırdı.
- İki harf birbirine değdiler mi, bütün kitap yeniden yazılırdı.
- Bütün paragraflar, sözler ve harfler tek tek sayılırdı. Her sayfada en ortadaki söz ve harf kontrol edilirdi. Eğer orijinal metinden farklı ise, kitap atılırdı.

